

ПАМ'ЯТАЄМО

Володимир та Іван – герої навіки...

7 травня у М.-Коцюбинському було урочисто відкрито меморіальні дошки героям селища, котрі поклали життя, визволяючи рідну Україну від підступного ворога на Донбасі – Володимиру Брежнєвському та Івану Томилку.

Їх встановлено біля центрального входу на будівлі гімназії, де хлопці вчилися ще зовсім недавно. Учні від першого по одинадцятий класи зібралися на урочисту лінійку, тримаючи в руках букети червоних тюльпанів. Ушанувати загиблих героїв прибули голова Чернігівської районної державної адміністрації Віктор Кожж, голова районної ради

Анатолій Дуденко, перший заступник голови РДА Анатолій Кругол, заступник голови РДА Лідія Гаєвська, військовий комісар Чернігівського ОМВК Сергій Москалець, керівники профільних відділів РДА та інші.

Захід відкрив М.-Коцюбинський селищний голова Микола Завальний. Виступ почав із біографічних даних Володимира та Івана, які сина

лися у коротеньку розповідь про їхнє життя... усього на кілька хвилин. Бо так мало відвів їм Господь – одному лише 29 років, іншому 32. Право відкрити меморіальні дошки надали селищному голові та рідним загиблих. Із глибокою повагою до сімей полеглих воїнів звернувся голова райдержадміністрації Віктор Кожж, він подякував за мужність і героїзм їхніх синів, навіки вірних своїй Батьківщині...

ПРЕЗЕНТАЦІЯ КНИГИ

Літопис про людину в історії

Чорно-білі документальні стрічки 45-го року... Незабутні моменти зустрічей... До болю знайомий кадр із безсмертного фільму «В бій ідуть самі «старики» – пам'ятник посеред лисого степу й двоє військових. «Когда кончится война, вернемся мы сюда. Пройдем по этим местам... кто останется в живых... И как врежем «Смуглянку»... от начала и до конца», – каже Маестро-Титаренко. Певно, й через сотню років порушуватиме до сліз... Ніщо так не ятриє людську душу, як пам'ять. І лише пам'ятаючи минуле можна творити майбутнє.

Таким був епіграф зустрічі-презентації другого тому видання «Літопис долі та днів минулих», що відбулася в обласній універсальній науковій бібліотеці ім. В. Г. Короленка, де зібралися поважні особистості, щоб відзначити непересічне подію – народження книги, до видання якої долучився кожен житель Чернігівського району й котра торкається кожного з нас. Упорядники зібрали уточнені дані про військовослужбовців, які загинули під час боїв за села району в 1941-1943 роках, доповнили краєзнавчими дослідженнями, журналістськими матеріалами, спогадами й отримали унікальний фоліант, що послуговуватиме нащадкам багато років.

– Хто їх (краєзнавців. – Авт.) – змушує це робити? Ідуть у села, гуртують

небайдужих, відшукують прізвища. Хто змушує? Ніхто? – риторично запитує-відповідає директор департаменту культури й туризму, національностей та релігії ЧОДА Сергій Мойсенко.

Він наголосив, що видання присвячується відомому чернігівському досліднику воєнної історії Володимиру Драгуну, якого журналісти назвали колись «одержимим полковником». До речі, його картотека містила понад 20 тисяч прізвищ загиблих визволителів нашої області. Ця ж одержимість у хорошому сенсі слова присутня й голові районної краєзнавчої організації Андрію Курданову, на тхненнику й виконавцю цієї благодійної справи.

– Саме книга Драгунова спонукала виписати по кожному селу, сели-

щу прізвища, щоб уточнити імена загиблих. Уперше друкуються нагородні документи, нові факти, що з'явилися завдяки краєзнавцям, – розповідає Андрій Леонідович. – Гроші збирали всім районом, дякуючи виконавчій владі району, вдалося виконати задумане, сільські й селищні ради виділили кошти, долучилися установи, організації району.

Голова краєзнавчої організації відзначив багатьох із тих, хто був причетний до того, щоб видання побачило світ. Але першодусім мав слово колишній працівник редакції газети «Наш край» Віктор Береговий, який першим написав про дослідження Володимира Драгунова. Поділилася спогадами про його дослідження ще одна наша колега-ветеран Лариса Махіна.

Цілий блок виступів був присвячений знахідці в Рудці. Знаково, що напередодні Дня Перемоги було не лише знайдено останки чотирьох воїнів останньої війни, але й вдалося встановити прізвища трьох із них. Один із них – рідний брат моєї бабусі. Дякуючи небадужості краєзнавців і пошуковців, і я, Наталія Бушай, напередодні 70-ї річниці Перемоги, можу знову сказати: «Здрастуй, діду!». Низький уклін усім, хто наближає цей Великий день. І хто наближає до нас історію. Як наголосив на зібранні голова обласної краєзнавчої організації Олександр Коваленко, головне у книзі «Літопис долі та днів минулих» – людина. Це дійсно чудовий подарунок громаді.

Наталія БУШАЙ

ЩО? ПОЧІМ?

Ціни скачуть – люди плачуть

Любителям походити по базару та прицінитися сповіщаємо: ціни скачуть, а люди плачуть. За кілограм свинини нині викладете від 60 до 80 гривень, стільки ж за телятину, сало – 30-65, яловичина – 48-75, свиняча печінка 30, теляча 70-75, кров'янка 35-40 гривень. Трохи подешевшала курятина – 35-50 гривень, стегенця 25-35. Вартість молочної продукції поки що стала: молоко 7-8, сметана 12-14, сир домашній 32-34, масло вершкове 44-76. Подешевшали домашні яйця – десяток можна взяти за 18 гривень, із птахофабрики 15,6-16,5.

«Стратегічні» продукти, на щастя, більше не дорожчали: макарони 12-17, гречка 22-25, рис 25-30, пшоно 11,5-17, борошно та цукор – 9,6 та 11,5-14 грн відповідно. За півлітрову баночку меду просять 45 гривень. Б'ють усі рекорди заморські фрукти: мандарини по 40, апельси-

ни 28-45. Груші та яблука теж не кожному по кишені – 70 та 20-25 гривень. Трохи подешевшали помідори – від 33 до 60 гривень, а ось огірки подорожчали – від 25 до 30 грн. Городинка нині така: картопля 3-5, капуста 15 (рання – 18-20), цибуля 10, буряки 7-8, морква 15, а часник традиційно найдорожчий – 90 гривень за кг!

На базарі з'явилося багато весняної зелені: редиска по 18-23, щавель по 3, кропива – 2, зелена цибуля – 5, а салат 4 гривні за пучок. Полуницю чекатимемо місцеву, адже привозна коштує аж 170 гривень! Розсаду можна купити по 8-10 гривень десяток, а букетик запашних конвалій для душі обійдеться усього за п'ятерку.

Ольга ЦИБУЛЬСЬКА

ДО ВСЕСВІТНЬОГО ТИЖНЯ ІМУНІЗАЦІЇ

Щеплення – дієвіший засіб профілактики інфекційних захворювань

Структура захворюваності й смертності населення суттєво змінилась. У минулому залишилися багато інфекційних хвороб, які наводили страх на людство як тяжким перебігом, так і чисельністю розповсюдження. Різко зменшилася кількість деяких інфекцій завдяки досягненням медичної науки. Натуральна віспа, чума, холера, висипний та черевний тифи, правець, кір, поліомієліт, дифтерія – ось неповний перелік тих хвороб, розповсюдження яких в одних місцях відсутнє, а в інших різко зменшилося.

Але стан інфекційної захворюваності в районі, яка щороку реєструється майже 10 тисячами випадків, можна характеризувати як нестійкий. Рівень захворюваності людей на інфекційні хвороби не перевищує середні багаторічні показники, проте є сприятливі умови для поширення цих хвороб.

Ефективним методом профілактики є щеплення. До інфекційних захворювань, для яких існують засоби імунізаційної профілактики, відносяться: дифтерія, кір, епідемічний паротит, краснуха, кашлюк, правець, туберкульоз, поліомієліт, гепатит В, А, грип, туляремія, бруцельоз, сибірка, лептоспіроз, гарячка Ку, кліщовий енцефаліт, чума, черевний тиф, жовта лихоманка, сказ, менінгококова інфекція, вітряна віспа, пневмококова інфекція, гемофільна інфекція, папіломавірусна інфекція, ротавірусна інфекція.

Обов'язкові щеплення проти дифтерії, кашлюка, правця, кору, епідемічного паротиту, краснухи, туберкульозу, поліомієліту, гепатиту В, геопатогенної інфекції проводяться за ахунок Державного бюджету. Вакцинопрофілактика решти інфекційних захворювань проводиться за епідемічними показниками за рахунок коштів місцевих бюджетів, а також інших джерел, не заборонених законодавством.

Останнім часом точаться гарячі іскусії з приводу вакцинопрофілактики населення. Люди, які не володіють достатньою інформацією, часом негативно ставляться до щеплень. Варто знати, що вакцинопрофілактиці уже майже 200 років, завдяки їй врятовані мільйони людей.

Особливо велике значення профілактичних щеплень є в боротьбі з натуральною віспою, котра з давніх часів і до початку ХХ століття забрала мільйони людських життів.

У ХVIII столітті від епідемії натуральної віспи померло близько 10% аселення земної кулі. Тільки дякуючи геніальному відкриттю Е. Дженера був знайдений, а потім удоскоалений спосіб вакцинації проти натуральної віспи. Застосування вакцинації в світовому масштабі дозволило овністю ліквідувати ще захворювання на землі.

Не менш важливе значення мають рофілактичні щеплення в боротьбі з поліомієлітом.

Починаючи з 1940 р. і по 1958 р. захворюваність поліомієлітом в Радянському Союзі зроста майже в 20 разів.

За період з 1949 р. по 1953 р. у США щорічно реєструвалося близько 40 тис. хворих поліомієлітом, а до 1956 року нараховувалося близько 100 тис. інвалідів після захворювання паралітичною формою цієї хвороби. Вакцина вченого Себіна почала використовуватись у широкій практиці з 1958 р., і вже до 1963 р. захворюваність поліомієлітом була практично ліквідована на всій території країни, які входили до складу СРСР. Останні два випадки поліомієліту в нашому районі були зареєстровані в 1961 році.

З 2002 р. Україна отримала статус території, вільної від поліомієліту.

Проте навіть за такої благополучної ситуації ВООЗ не відмінила щеплення. Це пов'язано з циркуляцією збудника в інших районах світу, що створює небезпеку захворювання.

Досі так і не вдалося досягти повного контролю над дифтерією.

Велика трагедія сталася в нашому районі в 1977 році, коли в одній родині захворіли на дифтерію семеро осіб, троє з них померли (мати – 36 років та двоє її дітей – 4 та 13 років). Троє осіб з даної родини були не щеплені, а інші щеплені з порушенням календаря щеплень.

У подальшому спалахи дифтерії відбувалися в 1992-1997 роках, тоді захворіло дифтерією 17 осіб (в Україні – 700 осіб). 80% захворілих були зовсім не щеплені або щеплені з порушенням схеми введення вакцини.

У 1977-1980 рр. щорічно в районі щепили проти дифтерії майже 4 тис. осіб як дітей, так і дорослих, в 1992-1999 рр. щорічно щепили біля 12 тис. осіб.

За останні 16 років (1998-2014 рр.) випадків дифтерії в районі не було, але поодинокі випадки реєструються в інших областях та в м. Чернігів.

Щоб досягти такої стабільності по захворюваності дифтерією, довелося багато років масово щепити дітей і дорослих.

Медиків Чернігівського району, якає ситуація із захворюваності на туберкульоз. Боротьба з цим небезпечним недугом починається з пологового будинку, коли дитині проводиться вакцинація БЦЖ, а потім, згідно з календарем щеплень, ревакцинація в 7 років.

Не можемо минути і проблему правця, хвороби, яка відома людству більше тисячі років, хвороби, яка залишається небезпечною і в наші часи.

За останні 40 років в районі захворіли правцем 15 дорослих, 6 із них померли. Останній випадок правця в нашому районі зареєстрований у 2003 році, який, на жаль, також закінчився смертю. Серед всіх захворілих 13 осіб відмовлялися від проведення планових щеплень, двоє щеплення з порушенням схеми введення протиправцевих препаратів.

Кір і краснуха продовжують залишатися важливою проблемою охорони здоров'я. Після впровадження планових щеплень дітей проти кору в 1968 році та введення до календаря другої дози щеплення в 1986 році захворюваність на кір скоротилась у 6-10 разів.

Краснуха – високо контагіозна вірусна інфекція, захворювання якою закінчується, як правило, одужанням. Разом з тим захворювання краснухою жінок у період вагітності веде до народження немовлят із вадами розвитку: пороками серця, глухих, сліпих, паралізованих, розумово відсталих та інших, а тому дуже важливо, щоб кожна дитина була щеплена.

За всю історію людства жодна людина не виликувалася від сказу. Лише антирабінні щеплення дають реальний шанс вижити. Щорічно в районі щепиться проти сказу більше 30 осіб, які мали контакт чи були покусані домашніми чи дикими тваринами.

Наука лише у вигляді щеплення надала практичним лікарям надійний метод попередження цих захворювань, і тому лише некомпетентні люди можуть заперечувати необхідність проведення щеплень.

Звичайно, робити щеплення чи ні, справа особисто кожної людини. Але пам'ятайте: хворобу набагато легше попередити, ніж потім з нею боротися.

Світлана БОЙКО,
районний педіатр КЛПЗ «Чернігівська ЦРЛ»;
Лариса БОЯР,
районний терапевт КЛПЗ «Чернігівська ЦРЛ»;
Лариса ДЖЕНДЖЕРО,
лікар-епідеміолог Чернігівського РВЛД